

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

wersja skrócona dla uczniów

w Zespole Szkół Ogólnokształcących
w Ostrowcu Świętokrzyskim

Po co jest ten dokument?

- żeby każdy uczeń wiedział, że ma prawo do bezpieczeństwa, szacunku i pomocy;
- żeby uczniowie wiedzieli, jakie zachowania są niedozwolone;
- żeby było jasne, do kogo zgłosić przemoc, krzywdę, cyberprzemoc albo inną trudną sytuację;
- żeby szkoła szybko i właściwie reagowała na zagrożenia.

Aktualizacja: czerwiec 2026 r.

Opracowano na podstawie pełnego dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich”.

Spis treści

- 1. Najważniejsze zasady
- 2. Twoje prawa
- 3. Do kogo możesz zwrócić się o pomoc
- 4. Bezpieczne relacje pracowników szkoły z uczniami
- 5. Bezpieczne relacje między uczniami
- 6. Zachowania niedozwolone
- 7. Telefony, internet i bezpieczeństwo cyfrowe
- 8. Ochrona wizerunku i prywatności
- 9. Co zrobić, gdy doświadczasz krzywdy albo jesteś świadkiem
- 10. Co robi szkoła po zgłoszeniu
- 11. Ważne numery pomocy

Zapamiętaj

- Zgłoszenie przemocy lub zagrożenia nie jest skarżeniem. Jest odpowiedzialnym działaniem.
- Nie musisz samodzielnie rozwiązywać trudnej sytuacji.
- Masz prawo poprosić o pomoc dorosłą osobę, której ufasz.

1. Najważniejsze zasady

Standardy Ochrony Małoletnich to zasady, które mają chronić uczniów przed przemocą, krzywdzeniem, zaniedbaniem, dyskryminacją, cyberprzemocą, naruszeniem prywatności i innymi sytuacjami zagrażającymi bezpieczeństwu.

- Każdy uczeń ma prawo do bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.
- Każdy uczeń ma prawo do szacunku, godności, prywatności i wysłuchania.
- Nikt nie ma prawa stosować wobec ucznia przemocy, poniżania, zastraszania, wyśmiewania ani wykluczania.
- Szkoła reaguje na zgłoszenia krzywdzenia oraz podejrzenia krzywdzenia ucznia.
- Uczniowie, rodzice i pracownicy szkoły mają znać najważniejsze zasady ochrony małoletnich.

2. Twoje prawa

Masz prawa, ponieważ jesteś człowiekiem i osobą małoletnią. Praw tych nikt nie może Ci odebrać. Twoje prawa mają Cię chronić i pomagać Ci rozwijać się w bezpiecznym środowisku.

- Masz prawo do bezpieczeństwa i ochrony przed przemocą.
- Masz prawo do nauki w atmosferze szacunku.
- Masz prawo do pomocy, gdy czujesz się zagrożony, skrzywdzony lub osamotniony.
- Masz prawo do prywatności, ochrony danych osobowych i wizerunku.
- Masz prawo powiedzieć, że coś jest dla Ciebie trudne, przykre albo niekomfortowe.
- Masz prawo być traktowany równo, bez dyskryminacji.

Pamiętaj

- Twoje prawa są ważne, ale prawa innych osób również muszą być szanowane.
- Wolność wypowiedzi nie oznacza prawa do obrażania, poniżania lub krzywdzenia innych.

3. Do kogo możesz zwrócić się o pomoc

Jeżeli doświadczasz przemocy, czujesz się zagrożony, jesteś świadkiem krzywdzenia albo nie wiesz, co zrobić, zgłoś się do osoby dorosłej w szkole.

Osoba w szkole	W czym może pomóc
Wychowawca klasy	może wysłuchać, porozmawiać, pomóc zgłosić sprawę i objąć klasę wsparciem
Nauczyciel lub pracownik szkoły	może przyjąć zgłoszenie i przekazać je właściwym osobom
Pedagog szkolny	udziela wsparcia, prowadzi rozmowy, pomaga zaplanować dalsze działania
Psycholog szkolny	pomaga w sytuacjach emocjonalnych, kryzysowych i trudnych relacjach
Dyrektor lub wicedyrektor	podejmuje decyzje organizacyjne i interwencyjne
Inna zaufana osoba dorosła	może pomóc Ci bezpiecznie zgłosić problem

4. Bezpieczne relacje pracowników szkoły z uczniami

Pracownicy szkoły mają obowiązek traktować uczniów z szacunkiem i dbać o ich bezpieczeństwo. Relacja pracownika szkoły z uczniem nie może naruszać godności, prywatności ani granic ucznia.

Pracownicy szkoły powinni:

- traktować uczniów podmiotowo, spokojnie i z szacunkiem;
- wysłuchać ucznia i nie bagatelizować jego problemu;
- pomagać uczniom w trudnościach, także uczniom z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- reagować na przemoc, dyskryminację, cyberprzemoc, zagrożenie lub krzywdzenie;
- chronić prywatność ucznia i nie ujawniać informacji o nim osobom nieuprawnionym.

Pracownikom szkoły nie wolno:

- stosować przemocy fizycznej, psychicznej, słownej ani seksualnej;
- poniżać, wyśmiewać, zawstydzać, obrażać, straszyć lub szantażować ucznia;
- wykorzystywać przewagi, władzy lub zależności wobec ucznia;
- kontaktować się z uczniem prywatnymi kanałami komunikacji, jeżeli nie wynika to z uzasadnionej potrzeby i zasad szkoły;
- publikować prywatnych informacji, zdjęć lub nagrań ucznia bez wymaganych zgód.

5. Bezpieczne relacje między uczniami

Każdy uczeń ma prawo czuć się w szkole bezpiecznie. Uczniowie są zobowiązani do szanowania siebie nawzajem, swoich granic, poglądów, wyglądu, zdrowia, pochodzenia, sytuacji rodzinnej i innych cech indywidualnych.

- Odzywamy się do siebie z szacunkiem.
- Nie wyśmiewamy, nie poniżamy, nie obrażamy i nie wykluczamy innych.
- Nie stosujemy przemocy fizycznej, słownej, psychicznej ani cyfrowej.
- Konflikty rozwiązujemy rozmową, z pomocą dorosłych, bez użycia siły.
- Gdy widzimy krzywdę, reagujemy bezpiecznie i szukamy pomocy u dorosłego.

Ważna zasada

- Jeżeli jesteś świadkiem przemocy, nie musisz sam wchodzić w konflikt. Możesz pomóc, zgłaszając sprawę dorosłemu.
- Reagowanie na krzywdę chroni osobę pokrzywdzoną i całą społeczność szkolną.

6. Zachowania niedozwolone

W szkole niedozwolone są zachowania, które naruszają bezpieczeństwo, godność, prywatność lub dobro drugiej osoby.

- bicie, kopanie, popychanie, szarpanie, opluwanie, rzucanie przedmiotami;
- grożenie, zastraszanie, szantażowanie, wymuszanie pieniędzy lub rzeczy;
- wyzywanie, obrażanie, ośmieszanie, rozpowszechnianie plotek i obraźliwych żartów;
- poniżanie, izolowanie, wykluczanie, nękanie, śledzenie, uporczywe obserwowanie;
- niszczenie, zabieranie lub kradzież cudzych rzeczy;
- dyskryminowanie z powodu wyglądu, zdrowia, niepełnosprawności, pochodzenia, sytuacji rodzinnej, światopoglądu, płci lub innych cech;
- przynoszenie niebezpiecznych przedmiotów lub substancji;
- palenie papierosów, e-papierosów, picie alkoholu, posiadanie lub używanie środków odurzających;
- opuszczanie terenu szkoły bez zgody w czasie zajęć lub przerw;
- fotografowanie, filmowanie, nagrywanie lub publikowanie materiałów z udziałem innych osób bez zgody.

7. Telefony, internet i bezpieczeństwo cyfrowe

Telefon, komputer, internet i media społecznościowe mogą pomagać w nauce, ale mogą też być użyte do krzywdzenia. Dlatego w szkole obowiązują zasady korzystania z urządzeń elektronicznych.

- Podczas lekcji telefon powinien być wyłączony lub wyciszony i schowany, chyba że nauczyciel pozwoli użyć go do celów edukacyjnych.
- Nie wolno nagrywać, fotografować ani filmować innych osób bez ich zgody.
- Nie wolno publikować zdjęć, filmów, nagrań ani informacji o innych osobach bez zgody.
- Nie wolno tworzyć i rozpowszechniać obraźliwych memów, przeróbek, fotomontaży, fałszywych profili ani treści typu deepfake.
- Nie wolno wykorzystywać sztucznej inteligencji do ośmieszania, poniżania, podszywania się pod kogoś lub naruszania wizerunku innych osób.
- Nie wolno wysyłać gróźb, wulgarnych wiadomości, obraźliwych komentarzy ani kompromitujących materiałów.

Gdy doświadczasz cyberprzemocy

- nie odpowiadaj agresją;
- nie kasuj wiadomości, zdjęć ani nagrań — mogą być dowodem;
- zrób zrzuty ekranu, zapisz linki i daty;
- zgłoś sprawę rodzicowi/opiekunowi, wychowawcy, pedagogowi, psychologowi lub dyrektorowi.

8. Ochrona wizerunku i prywatności

Masz prawo do ochrony swojego wizerunku, prywatności i danych osobowych. Inne osoby również mają takie prawo.

- Nie publikuj zdjęć, filmów ani nagrań innych osób bez zgody.
- Nie przysyłaj dalej kompromitujących lub prywatnych materiałów.
- Nie ujawniaj cudzych danych, adresów, numerów telefonów, informacji rodzinnych, zdrowotnych lub osobistych.
- Nie twórz fałszywych profili ani nie podszywaj się pod inne osoby.
- Nie nagrywaj w miejscach, w których szczególnie chroniona jest prywatność, np. w toalecie, szatni lub innych przestrzeniach intymnych.

9. Co zrobić, gdy doświadczasz krzywdy albo jesteś świadkiem

Jeżeli ktoś stosuje wobec Ciebie przemoc, nęka Cię, grozi Ci, ośmiesza Cię, wyklucza, szantażuje, publikuje Twoje zdjęcia bez zgody albo w inny sposób Cię krzywdzi — zgłoś to. Nie musisz radzić sobie sam.

1. Powiedz o sytuacji zaufanej osobie dorosłej w szkole lub w domu.
2. Jeżeli jesteś w bezpośrednim niebezpieczeństwie, natychmiast odejdź w bezpieczne miejsce i poproś o pomoc.
3. Zgłoś sprawę wychowawcy, pedagogowi szkolnemu, psychologowi, nauczycielowi, dyrektorowi lub innemu zaufanemu pracownikowi szkoły.
4. Jeżeli sprawa dotyczy internetu, zachowaj dowody: wiadomości, zdjęcia, nagrania, linki, zrzuty ekranu.
5. Nie próbuj samodzielnie ustalać sprawcy, grozić mu ani prowadzić odwetu.
6. Poproś o rozmowę i wsparcie. Masz do tego prawo.

10. Co robi szkoła po zgłoszeniu

Po zgłoszeniu szkoła podejmuje działania dostosowane do sytuacji. Celem jest ochrona ucznia, zatrzymanie krzywdzenia i udzielenie pomocy.

- pracownik szkoły wysłuchuje ucznia i nie bagatelizuje zgłoszenia;
- szkoła dba o bezpieczeństwo ucznia i podejmuje działania interwencyjne;
- w razie potrzeby sprawa jest przekazywana dyrektorowi, pedagogowi, psychologowi lub innym właściwym osobom;
- rodzice/opiekunowie są informowani w zakresie zgodnym z dobrem ucznia i przepisami prawa;
- szkoła może zawiadomić odpowiednie instytucje, np. policję, sąd rodzinny lub pomoc społeczną;
- uczeń może zostać objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
- szkoła monitoruje sytuację po zgłoszeniu, aby sprawdzić, czy uczeń jest bezpieczny.

Masz prawo do wsparcia

- Nie musisz udowadniać, że „zasługujesz” na pomoc.
- Możesz powiedzieć, że nie czujesz się bezpiecznie albo że coś Cię niepokoi.
- Szkoła ma obowiązek potraktować zgłoszenie poważnie i działać z poszanowaniem Twojej godności.

11. Ważne numery pomocy

Jeżeli potrzebujesz pomocy poza szkołą, możesz skorzystać z poniższych numerów. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa dzwoń pod numer alarmowy.

Numer / kontakt	Dla kogo	Kiedy skorzystać
112	każdy	bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub bezpieczeństwa
116 111	dzieci i młodzież	rozmowa o problemach, przemoc, kryzysie, samotności, trudnych emocjach
800 12 12 12	dzieci i młodzież	Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka; dostępny jest także czat: chat.brpd.gov.pl
800 70 2222	osoby w kryzysie psychicznym	wsparcie psychologiczne w sytuacji kryzysu